

1972/73

Stockholmi Eesti Algkooli

eesti keele õppekava

1972/73. õ.a.

1. klass

Eesti keel

1972/73. õ. a.

I

Lugemine:

Õpperaamatud:

Eesti aabits - H. Rajamaa

Aabitsaeelne periood 8-10 päeva

Väljendusoskuse arendamine.

Tähelpanu, vaatlusvõime ja analüüsimisoskuse arendamine.

Sõnavara rikastamine ja hääldamisvigade ravi. Muinasjuttude jutustamine koos dramatiseeringutega.

Praktiline tutvumine tähe, hääliku, silbi, sõna ja lausega.

Häälikute (a,o,u,l,m,r,s) eraldamine sõnas ja kuulmise järgi.

Kirjutamise eelharjutusi.

Aabitsakursus.

Lause. Lause jaotamine sõnadeks. Lause moodustamine sõnadest.

Sõnade jaotamine silpideks ja silpidest sõnade koostamine.

Häälikute leidmine silpideks. Häälikute märkimine tähtedega.

Kõikide tähtede lugemine tekstis.

Ühe-, kahe-, ja neljasilbiliste sõnade silbiline lugemine.

Sõnavara laiendamine.

Lausete ja lühipalade teadlik õige lugemine. Paus punkti puhul.

Esialgne vaike lugemise oskus.

Loetud teksti arutelu. Teadlik vastamine esitatud küsimustele.

Loetud teksti jutustamine pärast analüüsi (küsimuste abil).

Muinasjuttude jutustamine. Jõukohaste lastepäraste luuletuste päheõppimine. Jutukeste koostamine piltide põhjal.

Sõnade ja lühikeste lausete kirjutamine joonistähtede ja kirja-
tähtedega ära kirjana, peast kirjana ja etteütelse järgi. Liikuva
aabitsa kasutamine.

Tutvumine õigekirjareeglitega.

Jutukesi ja muinasjutte:

Jussikese seitse söpra - S. Välja

Kasetohust kaabu - U. Leis

Lumivalgeke - Grimm

Elevaldilaps - Kipling

Okasroosike -
Punamütsike - Grimm
Kerjusprints - Tsehhi muinasjutt
Valge ja must Karoline - Flaami muinasjutt
Metsluiged - H. Chr. Andersen
Kaksteist kuud - S. Marsak
Timbu - Limbu öukond ja lumemöldrid - K. Kangur
Astu, astu lapse jalga - M. Kesamaa
Kolm trolli -

II

Keeleõpetus:

Häälik ja täht.

Häälikud sõnades. Hääldamisharjutusi koos analüüsiga. Häälikute märkimine kirjas kuulmise järgi.

Tähestik.

Lühike ja pikk häälik. t ja d sõnades, k ja g sõnades, p ja b sõnades. k, p, t sõna alguses.

Deminutiivne -ke.

Ainsus ja mitmus.

Lause.

Suur täht lause alguses. Punkt lause lõpus. Küsi- ja hüüumärk lause lõpus.

Suur algustäht nimedes (ees- ja perekonnanimi, loomade nimed, kohalikud kohanimed).

Inimeste, loomade, taimede, esemete, loodusnähtuste nimetused lauseis; küsimuste esitamine nende kohta (kes? mis?)

Tegevust märkivate sõnade leidmine lausest, küsimuste esitamine nende kohta (mida teeb? mida teevad?).

Lühendid m, kg, l, cm, dm, kr., nr., lk., kl.

Kirjalikke harjutusi, etteütusi.

Harjutusi raamatust - "Mina ise" - H. Kerstell

Anne-Mari Asker

2. klass

Eesti keel

1972/73.õ.a.

I

Lugemine:

Eesti alglugemik I - Herman Rajamaa

Lõpetame novembri kuu joeksul alglugemiku. Meil on veel tukk "Näss" lugeda.

Eesti alglugemik II - Herman Rajamaa.

Kuna õpperaamatus on katkend H. Nõu "Ruudulisest röövlist", on mul kavas lastel klassis seda tundmatu tekstina lugeda lasta. Muudest raamatutest on kavatsus lugeda veel palasid raamatust "Tark mees taskus" (esmajärgus tukke loomadest), ja jutustusi nagu "Kurjad mehikesed".....Lapsed soovivad selliseid eesti keelseid raamatuid koeli kaasa klassis ettelugemiseks.

II

Keeleõpetus:

Meie emakeel I - H. Jänes.

Alustame selle raamatuga detsembri kuul.

Kavas on läbi võtta lhk. 5-34 (39):

Lause ja sõna.

Punkt, kusi- ja huumärk.

Sõnade jagunemist silpideks.

Täis ja kaashäälikud.

Pärisnimi.

Lihtlaused ja liitlaused.

Etteutlusi

Kirjalikke harjutusi.

Peale joule alustame lihtsate kirjanditega (annan abiks tugisonad).

Moedustame lihtsaid lauseid.

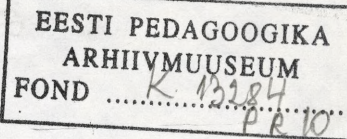
Arutame lugemispalasid, otsime vastandeid, sunonnuume jne. sonavara laiendamiseks.

Kuna minu klassis on õpilasi väga nõrga eesti keele oskusega, pean vahel sõnu rootsi keelde tõlkima. Puuan kull esmajärgul neid piltide, tseenide ja kirjelduste abil selgitada.

3. klass

Eesti keel

1972/73.ö.a.

Lugemine.

H.Rajamaa "Eesti alglugemik II"
H.Rajamaa "Eesti alglugemik III"
Emakeele lugemik (Toronto)
"Tark mees taskus" (Eesti muinasjutte)

Kirjutamine.

Keeleõpetus Henno Jänese "Meie emakeel I" järgi
lk. 30 - lk. 80

Kaksiktäishäälilikud.
Liitkaashäälilikud.
Pärisnimi.
Liitlause
Lause. Punkt, küsi- ja hüüumärk.
Alus ja öeldis.
Mitu alust. Mitu öeldist.
Liitlause.
Sõnade silbitamine ja poolitamine.
Sõnade lühendamine.
k, p, t tähtede s ja h kõrval.
b, d, g tähe s sees.
Sõnaliigid.
Ainsus ja mitmus.
Käänamine.
Pööramine.(algus)

Eesmärgiks on:

- 1) hea eesti keele lugemise saavutamine
- 2) kirjutamise osas peale õigekeelsuse õpetada lapsi kirjan-
dite kirjutamise abil ise eesti keeles lauseid moodustama.

-o-o-o-o-o-o-o-

P.S. Möödunud aastal alustatud töövihiku kasutamisest
(Eestis ilmunud ja siin käsitsi paljundatud) tuli loobuda,
kuna see osutus ülejõukäivaks. "Meie emakeele" harjutused on
isegi aeganõudvad ja praegusele õpilasmaterjalile rasked.

L.Laan

Harri Kiisk

4. kl.

Eesti keel

1979/73

I

Lugemine:

"Emakeele lugemik" (Toronto 1965) on varsti läbi loetud. Õpilastele on muretssetud "Vikerkaar I" (Stokholm 1955), mis tuleb siis lugemisele.

4. klassi õpilased said ülesandeks igaüks omal valikul lugeda läbi üks eestikeelne noorsooramat, ning jutustada sellest kokkuvõtlikult klassile või - kui see raskeks osutub - lugeda sealt ette mõni katke.

II

Keeleõpetus:

Kasutusel on H. Jänese "Meie emakeel I". Lisaks sellele teevad õpilased harjutusi rootsi keele mõjul tekkivate vigade kaotamiseks. Õpilased moodustavad algul ise antud sõnadest lauseid - harjutusi. Sellele järgnevad etteüt-lused.

Lühemate kirjandite kirjutamine osalt antud, osalt vabal teemal.

Udo Juuno
Harri Küsk

5. klass
Eesti keel
1971/72 õ. a.

I Lugemine:

Ilmeke lugemise arendamine, jutustamis- ja kõneoskuse süvendamine. Sõnavara rikastamine. Vaikne lugemine.

Elementaarne sissejuhatus ilukirjandusse. Kirjanduslike põhivormide selgitamine. Algmõisted põhivormidest: eepika, lüürika ja dramaatika.

Neisse põhivormidesse paigutada üksikliigid:

eepikas muinasjutt, romaan, jutustis, novell, poem, kangelaseepos, ballaad, valm;

lüürikas elegia, satiir, ood, laul;

dramaatikas draama, tragöödia ja komöödia.

Teoste vaatlemisel selgitada mõisteid: huumor ja sarkasm, koomiline ja traagiline, tüüpiline ja individuaalne, romantiline ja realistlik.

Eepilise ja dramaatilise luule läbitöötamise ülesandeid: 1. aine, 2. tegelased, 3. juhtivad ideed, 4. miljö, 5. autori isik, 6. esteetiline külg.

Lüürika läbitöötamisel juhtida tähelepanu: 1. piltide, 2. tundesisu, 3. ideede ja 4. iluväärtuste avastamisele ja omandamisele.

Lugemispala, jutu- ja näitekirjanduse käsitlemisel:

1. Lugeda läbi teos rahulikult, ruttamata, peatuda huvitavamatel kohtadel, teha mõttes ülevaade kogu sisust ja määrata kirjaniku aine.

2. Kujutleda tegelasi elavatena ja lahendada, mispärast ja misjaoks nad nii mõtlevad ja teotsevad.

3. Vaadelda tegevuse kohta ja aega.

4. Koguda andmeid kirjanikust ja katsuda leida teda teoses.

5. Selgitada, mis ja mispärast meile eriti meeldis - aines, tegelastes, sõnastuses.

Luuletuste käsitlemisel:

1. Lugeda tasa läbi luuletus ja lahendada arusaamatu.

2. Kujutleda selgesti luuletuse pilte ja lahendada ning katsuda tunda ja mõelda ühes luuletajaga.

3. Otsida sisu (pildid, tunded, mõtted) ja luulekeeke ilu ja võrrelda tuttavate luuletustega.

4. Lugeda ette luuletus kõvasti enesele, kaaslasele või klassile.
Kõnekoori harjutusi.

Õpperaamatutena:

- a) Emakeele lugemik - O. Paas (Toronto 1965) lõpetamisel.
- b) Eesti lugemik II - H. Rajamaa.

Käsiraamatutena:

- "Lühike eesti kirjanduslugu I ja II" - A. Mägi
- "Noorte sulega" - Valik töid koolialmanahhidest
- "Ülevaade eesti kirjandusest" - H. Jänes
- "Eesti keel" - H. Jänes
- "Eesti lüürika I" - koostanud A. Mägi
- "Kogutud luuletused" - G. Suits
- "Kogutud luuletused" - M. Under

j.t.

Uhislugemiseks ja katkendeid noorsooraamatutest:

- "Siilikuru" - I. Ivand
- "Teras poiss" - J. Parijõgi
- "Kodumaa helinad" - M. Raud
- "Valge kajak" - A. Vaks
- "Minu karu" - S. Raatma
- "Võidukarika märgi all" - H. Mäelo
- "Kevade I ja II" - O. Luts
- "Kalevipoeg" - Jutustus noortele - Fr. R. Kreutzwald, O. J. Kiisel
- "Suur Tõll"
- Vikerkaar - O. J. Kiisel
- Rahvajutte, mõistatusi, vanasõnu.
- "Mina ise" - H. Kerstell

j.t.

Keeleõpetus:

Õpperaamatuna Meie emakeel I - H. Jänes.

1. Sõnaliigid lhk. 148 - 155
2. Käänamine süvendavalt 155 - 168
3. Pööramine süvendavalt 168 - 179
4. Kõneviisid (kindel, tingiv, käskiv, kaudne) - 179
5. Alus, öeldis, laiendid 179 - 185
6. Lihtlaused, liitlaused 185 - 194
7. Otsene ja kaudne kõne 194 - 202
8. Lihtsõnad, liitsõnad, sõnade poolitamine süvendavalt 203 - 210
9. Omadussõnade võrdlemine 211 - 214
10. Tegija ja teonimi - isikuline ja umbisikuline tegumood 215 - 218
11. Võõrhäälikud 219 - 227

Harjutusi ja etteütusi, lühiteateid, kirja ja ametikirjade koostamine, ümberjutustusi, kirjandeid, tõlkeid.

Käsiraamatutena:

- "Eesti õigekeelsuse sõnaraamat"
- "Eesti keele grammatika" - J. Valgma/N. Remmel 1968
- "Eesti keele õpetamise metoodika" - E. Janno 1960
- "Emakeeleõpik" - A. Laan 1961
- "Eesti keele õpik V" - K. Praakli 1964
- "Eesti keeleõpetuse reeglid" - J. Valgma 1963

Eesti keel - 5. klass 1971/72 õ.a.

Sügispoolaastal õpilaste poolt valitud kohustuslikult iseseisvalt läbiloetavad eestikeelsed raamatud:

- Andersson, Gunnar - "Don Camillo" - Giovanni Guareschi
- Aunver, Peeter - "Kaval Ants ja Vanapagan" - M. J. Eisen
- Estonius, Mats - "Tasuja" - E. Bornhöhe
- Inkapööl, Ivar - "Kevade I ja II" - O. Luts
- Truuvert, Paavo - "Kevade I" - O. Luts
- Balod, Liis - "Tootsi pulm" - O. Luts
- Baugus, Ann-Katrin - "Kevade I" O. Luts
- Holm, Piret - "Kevade I" - O. Luts
- Lepp, Silvi - "Kevade I" - O. Luts

Marend, Linda - "Pargi" - Ilme Ivand
Mets, Petra - "Sinine liblikas"
Miller, Helen - "Zoopargi kasvandikud" - V. Tsaplina 14/10-71
Mänd, Riina - "Kevade I ja II" - O. Luts
Pilsas, Helena - "Sangar" - Heljo Mänd 14/10-71
Tarning, Virge - "Meisterdetektiiv Blomkvist" - A. Lindgren
Tubin, Anne - "Kevade I" - O. Luts
Wiiburg, Triinu - "Röövitud poiss" - "Looduse" kuldraamat

6. klass

Eesti keel

1972/73. õ.a.

I Lugemine:

Ilmeka ja voelava lugemisoskuse arendamine, jutustamis- ja kõneoskuse süvendamine. Sõnavara rikastamine. Vaikne lugemine.

Ilukirjanduslike teostega tutvumine. Kirjanduslike põhivormide selgitamine. Algmõisted põhivormidest: eepika, lüürika ja dramaatika. Põhivormidesse paigutatud üksikliigid:

eepikas romaan, muinasjutt, jutustis, novell, poem, kangelasepos, ballaad, valm;

lüürikas elegia, satiir, ood, laul;

dramaatikas draama, tragöödia ja komöödia.

Teoste vaatlemisel mõistete selgitamine ja süvendamine: huumor ja sarkasm, koomiline ja traagiline, tüüpiline ja individuaalne, romantiline ja realistlik.

Eepilise ja dramaatilise luule läbitöötamise ülesandeid: 1. aine, 2. tegelased, 3. juhtivad ideed, 4. miljö, 5. autori isik, 6. esteetiline külg.

Lüürika läbitöötamisel juhtida tähelepanu: 1. piltide, 2. tundesisu, 3. ideede ja 4. iluväärtuste avastamisele ja omandamisele.

Süvendavalt.

Lugemispala, jutu- ja näitekirjanduse käsitlemisel:

1. Lugeda läbi teos rahulikult, ruttamata, peatuda huvitavamatel kohtadel, teha mõttes ülevaade kogu sisust ja määrata kirjaniku aine.
2. Kujutleda tegelasi elavatena ja lahendada, mispärast ja misjaoks nad nii mõtleval ja teotseval.
3. Vaadelda tegevuse kohta ja aega.
4. Koguda andmeid kirjanikust ja katsuda leida teda teoses.
5. Selitada, mis ja mispärast meile eriti meeldis - aines, tegelastes ja sõnastuses.

Luuletuse käsitlemisel:

1. Lugeda tasa läbi luuletus ja lahendada arusaamatu.
2. Kujutleda selgesti luuletuse pilte ja lahendada ning katsuda ja mõelda ühes luuletajaga.
3. Otsida sisu (pildid, tunded, mõtted) ja luulekeele ilu ja võrrelda tuttavate luuletustega.

4. Lageda ette luuletus kõvasti enesele, kaaslasele või klassile.
Kõnekoori harjutusi.

Õpperaamatutena:

- a) Eesti lugemik II - H. Rajamaa.
b) Emakeele lugemik - O. Paas (Toronto 1965) kordavateks harjutusteks.

Käsiraamatutena:

- " Lühike eesti kirjanduslugu I ja II " - A. Mägi
" Ulevaade eesti kirjandusest " - H. Jänes
" Eesti lüürika I " - koostanud A. Mägi
" Kogutud luuletused " - G. Suits
" Kogutud luuletused " - M. Under
" Ulevaade eesti kirjandusest " - H. Jänes
" Eesti keel " - H. Jänes
" Noorte sulega " - Valik töid koolialmanahhidest

Ulevaade eesti kirjandusest ja kirjanikkudest:

1. Mälestusmärkide ja vaimuliku kirjanduse ajastu (1200 - 1780)
2. Ilmaliku kirjanduse alged (1780 - 1860)
Kr. J. Peterson, Fr. R. Faehlmann, J.W. Jannsen
3. Rahvusliku ärkamisaja kirjandus (1860 - 1890)
Fr.R. Kreutzwald, J. Nurt, C.R. Jakobson, L. Koidula, M. Veske,
E. Bornhöhe, A. Saal, J. Tamm, J. Liiv.
4. Venestusaja kirjandus, realism (1890 - 1905)
K.E. Sööt, A. Maava, Juhan Liiv, A. Kitzberg, E. Vilde, E. Särgava,
J. Lättik.
5. Noor-Eesti-aegne kirjandus (1905 - 1917)
G. Suits, E. Enno, V. Ridala, F. Tuglas, J. Aavik j.t.
6. Revolutsiooni-, iseseisvuse- ja pagulusaegne kirjandus (alates 1917 -)

Luulekirjandus:

Marie Under, H. Visnapuu, A. Adson, H. Adamson j.t.

Jutukirjandus:

A. Gailit, O. Luts, M. Metsanurk, A. Kivikas, A. Mälk j.t.

Näitekirjandus:

H. Raudsepp j.t.

Pilk noorema generatsiooni kirjanduslikule tegevusele:

Betti Alver, Heiti Talvik, Bernhard Kangro, Valev Uibopuu, Karl
Ristikivi, Kalju Lepik, Arvo Mägi j.t.

Ilukirjanduslike teostega ja noorsooasutustega tutvumine ning
valitud katkendeid nendest:

Näiteks:

- ✓ "Tasuja" E. Bornhöhe
"Kalevipoeg" Fr.R. Kreutzwald
"Tõde ja õigus" A.H. Tammsaare
"Umera jõel" M. Metsanurk
"Nimed marmortahvlil" A. Kivikas
"Maatra sõda" E. Vilde
"Läänemere isandad" A. Mälk
"Isade maa" A. Gailit
"Vari" J. Liiv
"Sellid", "Semud" K. Ristikivi
"Väike Illimar" F. Tuglas
"Urmas ja Merike" K. A. Hinreid
"Teras poiss" J. Parijõgi
"Võidukarika märgi all" H. Mäelo, j.t.
Rahvajutte, mõistatusi, vanasõnu.

II Keeleõpetus:

Õpperaamatuna "Meie emakeel" I - H. Jänes (Lhk. 148 - 227)

Kordamine:

Sõnaliigid

Käänamine süvendavalt

Pööramine süvendavalt

Kõneviisid (kindel, tingiv, käskiv, kaudne)

Alus, öeldis, laiendid

Lihtlaused, liitlaused

Otsene ja kaudne kõne

Lihtsõnad, liitsõnad, sõnade poolitamine süvendavalt

Omadussõnade võrdlemine

Tegija- ja teonimi - isikuline ja umbisikuline tegumood

Võõrhäälikud

Õpperaamatuna "Meie emakeel" II H. Jänes (Lhk. 1 - 100)

Süvendavalt:

Tabel lauseliikidest

Laiendamata ja laiendatud lihtlaused

Kõrvuti olevad lauseliikmed

Koma, semikoolon, koolon

"
Ute

Määlikuist, tähestik

Liide -ki ja -gi

Silbitamisest

Määlikute pikkus ehk vältus

Astmevaheldus - tugev ja nõrk aste

Sõnaliikidest ja sõnade muutmisest

Nimisõnad, omadussõnad, asesõnad, arvsõnad, pöördõnad ja abisõnad

Käändõnad (nimisõnad, omadussõnad, asesõnad, arvsõnad) - noomenid käändu-

Pöördõnad e. verbid (pöörduvad)

vad

Abisõnad e. partiklid (ei käändu ega pöördu)

Tegumood - isikuline ja umbisikuline tegumood

Tegevusnimed - ~~ixikukim~~ -ma ja -da-

Harjutusi ja etteütusi, lühitestei, ümberjutustusi, kirjandeid, tõlkeid.

Käsiraamatutena:

" Eesti õigekeelsuse sõnaraamat "

" Eesti keele grammatika " - J. Valgma, N. Remmel 1968

" Eesti keele õpetamise metoodika " - E. Janne 1960

" Eesti keeleõpetuse reeglid " - J. Valgma 1971

" Eesti Keel " - H. Jänes 1966

" Emakeeleõpik " - A. Laan 1961

Sügispoolaastal 1972/73. õ.a. 6. klassi õpilaste poolt valitud ja
iseseisvalt läbiloetavad eestikeelsed raamatud:

Andersson, Gunnar - " Salu Juhan ja ta sõbrad " - Jaan Rannap

Aunver, Peeter - " Kaval Ants ja Vanapagan " - M.J. Eisen

Estonius, Mats - " Talutarest Tartu " - Aadu Lõus

Inkapööl, Ivar - " Reinuvader Rebane " - Fr.R. Kreutzwald

Truuvert, Paavo - " Villu võitlused " - E. Bornhöhe

Balod, Liis - " Junna " Veli Kudres

Baugus, Ann-Katrin - " Junna " - Veli Kudres

Holm, Piret - " Zoopargi kasvandikud " - V. Tsaplina

Lepp, Silvi - " Viiburgi plahvatus " -

Marend, Linda - " Reinuvader Rebane " - Fr. R. Kreutzwald

Mets, Petra - " Mary Poppins " - P.L. Travers

Miller, Helen - " Kevade " II - O. Luts

Mänd, Riina - " Suvi " I - O. Luts

Pilsas, Helena - " Kaks Gavroche'i " - M. Šmukevitš

Tarning, Virge - " Kevade " I - O. Luts

Tubin, Anne - " Laaned ja veed " - R. Roht

Wiiburg, Triinu - " Evanhoe " - W. Scott